

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJU

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JOŽE GODINA, GROBLJE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERTI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

DOMIŠLJAVOST

To je ena najhujših fantovskih bolezni. Zlasti v tistih letih, ko se fant dvigne iz praha šolskih klopi, pa takole do kakega 30. leta. Včasih tudi še dalje. Tak tant se mi zdi kakor električni tok z visoko napetostjo. Dotikanje take električne napeljave je smrtnonevarno, nas opozarjajo napisi. Pri domišljavcu je prav podobno. Če ga pogledaš, mu že ni prav, če ga nagovoriš, boš dobil neprijazen odgovor, če se ga dotakneš, si v nevarnosti, da te bo doletela klofuta, če ne še kaj hujšega.

Gorje tam, kjer domači ali drugi ljudje začno občudovati, hvaliti in povelicevati tako samo vase zaljubljeno domišljavost! Tak siromak potem res začne misliti, da ga ni na svetu bolj učenega, bolj modrega, bolj prebrisanega, kakor je on sam.

Da bi bil tak človek pripravljen poslušati svoje starše! Pojdite no! Starši nič ne vedo, najmanj sto let so zadaj za sedanjim časom, potreb sedanje mladine ne razumejo prav nič, kar povedo, je neumno, otročje, omejeno in kakor se še glase podobni izrazi, ki so se porodili na polju bolne ali pa vsaj bolehnosti domišljavosti.

»Mene ne bo nihče učil,« se ponaša tak zaslepljenec, »jaz že sam vse vem.« Vse vem! Več vem, ko vsi drugi! To so besede bolne puhloglavosti in ošabne domišljavosti. Največji učenjaki tega sveta ponižno priznavajo, da ne vedo vsega. Takle domišljavec je pa morebiti prebral par strani kake protiverske knjige, parkrat je držal v roki nekaj listov naprednega, bolj rečeno protiverskega časopisa, pa že vse ve, kaj sv. Cerkev narobe uči, kateri nauki bi morali biti po njegovi sodbi za današnji čas bolj pametno (?) prirejeni, v čem se papež in škofje prav gotovo motijo.

Domisljavost je nekajkrat vzrok, da mladina začne opuščati nedeljsko božjo službo. Čemu bi pa hodil k maši, k pridigi! Saj tam nič novega ne izvem. Kakor bi bila pridiga zato vpejlana, da bi se tam oznanjevale tedenske novice iz bližnjega in iz dalj-

nega sveta! Prav nad temi ljudmi se dan za dnevom uresničuje Pavlova beseda: ti ljudje zdravega nauka ne morejo prenašati. Zato odvrčajo svoja ušesa od resnice, obračajo pa se praznim basnim; sv. Cerkev zametujejo, zato si pa iščejo učiteljev, ki jim ščegačejo ušesa, ki tako uče, kakor se jim za pomirjenje lastne in tuje vesti najbolj prav zdi.

Če takale bolestna domišljavost zaide malo med svet in se potem vrne nazaj na svoj dom, — ha! — kako je vse to, kar je domačega, malenkostno, nič vredno, neumno, ponižujoče...

Enkrat je videl elektrarno, pa si že domišlja, da bi tako in še boljše napravo lahko sam izpeljal in jo vodil bolje ko vsi drugi, ki so to reč leta in leta študirali. Par slik je videl in sedaj si že lasti pravico, da sme vsakega slikarskega mojstra presojati in v nič devati. Par nasladnih povesti je površno predelal in so mu bile za silo všeč, zato si upa s svojim pokvarjenim okusom iti nad ves svet in ga prezirati. Finžgar mu je ničla, Cankar ni vreden besede, — mi smo že kaj drugega brali! — Jaklič s svojimi ljudskimi povestmi, Jurčič s svojim »Desetim bratom«: vsi pojte rakom živigat. Uboga domišljavost!!

Pravijo, da je nekaj najhujšega, če je človek bolan, pa noče o svoji bolezni ničesar slišati. Bolezen gre seveda kljub temu svojo pot naprej, dokler človeka ne umori.

Fantje! Saj vam to radi priznavamo, da niste prazne glave, da se za nekatero zadevo javnega življenja zanimate in da znate narediti in imeti o tem in onem tudi vi svojo lastno sodbo. Prav je, če jo imate. Siromak tisti, ki zna samo to pogrevati, kar so mu drugi natrobili v ušesa. Ravno pomanjkanje lastne sodbe je nemalokrat krivo, da sicer dober mladenič zaide na napačna in na stranska pota, odkoder se potem težko vrne nazaj na pravo pot. Šel je za tem, kar so mu drugi natrobili, bal se je njihove zamer, posmeh malopridnih tovarišev ga je bolel hujše kakor vse drugo na svetu.

Zavest, da nekaj vem in znam, ni domišljavost. Tega pa ne smem nikdar misliti, da jaz sam vse najbolj vem in znam, da ne smem biti pokoren ne staršem doma, ne svetni in ne cerkveni oblasti.

Domisljavec se mi zdi podoben človeku, ki ne zna hoditi. Komaj stopi na noge se že zaguglje in ne more več naprej. Veliko govori, malo pa naredi. Mi pa, to sami veste, potrebujemo v prvi vrsti delavcev, mož dejanja, ne pa ljudi širokih ust in bahavega govorčenja. J. Langerholc.

HIŠNIK BOŽJE MILOSTI

Jezusova mati je s pomočjo svetega Jožefa domovanje in vse, kar je Jezus potreboval, kar najlepše uredila. Soba ni bila opremljena z najmodernejšim in razkošnim pohištvom, ker Marija kaj takega ni zmogla, dasi bi bila rada in bi bilo tudi primerno; pač pa je bilo po sobi vse kar najснаžnejše. Snaga in preprostost storita kraj in dom domač in ljub.

Sedaj ima Gospod Jezus svoj dom na tem svetu po cerkvah. Kakršna že je vera in ljubezen do Boga v srcih vernikov in kakor so premoženjske razmere, tako je tudi cerkev — hiša božja — urejena. Vsaka cerkev potrebuje še nekoga, ki skrbi za snago,

olepšanje, zvonjenje itd. To delo ima cerkovnik.

Da more cerkovnik svoje delo v redu opravljati, mora biti telesno zdrav in globoko veren. Kateri nima obojega, ni za cerkovnika. Kako naj cerkovnik zgodaj vstaja tudi pozimi, hodi v zvonik, zvoni, pripravi za službo božjo vse ob pravem času, če je bolehen? Kako bo skrbel za snago, če nima čuta za njo? In kako bo vse to opravljal, če ni iskrene ljubezni do Jezusa v njegovem srcu? Ali ni cerkovnik brez globoke vere kot resnični Juda Iškarijot v številu apostolov? Takemu cerkovniku kliče Jezus: »Priatelj, čemu si prišel?«

Ker ima cerkovnik tudi med službo božjo večkrat tak opravek, da mora iti iz cerkve, je zanj res nevarnost, da ni tako pobožno pri sv. maši in da ne sliši nauka, podanega v pridigi, kakor bi to bilo treba. Zato mora sam vsaki dan brati nabožno čtivo, pogostokrat prejemati sveto obhajilo, prav prisrčno moliti in se udeleževati duhovnih vaj.

Cerkovnik v cerkvi je kakor gospodinja v hiši. Mnogo majhnih, toda neobhodno potrebnih opravil ima, da jih

skoraj ni opaziti; mnogo stopinj mora narediti in veliko časa porabiti, da je vse delo dostojno izvršeno. Velikokrat mora iti tudi na pot in to ob vsakem času in vremenu, ko spremlja duhovnika k bolniku. Vsaki čas mora biti pripravljen in iti brez obotavljanja, četudi radi tega ne opravi svojih kmetijskih in obrtniških del in se mu škoda naredi. Zato pa morajo verniki poskrbeti za primerno plačilo svojemu cerkvenemu uslužbencu.

»Križ«

Za okope lastnih organizacij!

V drugi polovici 19. stoletja so pod vplivom liberalizma nastale nove razmere, v katerih so bile zelo ogrožene moralne vrednote vernega krščanskega delovnega ljudstva. V Nemčiji je prišlo do kulturnega boja. Nemški katoličani so uvideli veliko nevarnost, če bi bili izrinjeni iz javnega življenja in zaprti le še v cerkve in zakristije kot se je to zgodilo v Franciji. To nevarnost so hoteli preprečiti na vsak način. Poslužili so se združevalne svobode in se organizirali v svojih kulturnih, strokovnih, gospodarskih in političnih organizacijah. Veljalo je. Napad je treba odbiti. V organizacijah z veri nasprotnimi in nasproti veri indiferentnimi ljudmi postane še vernik mlačen in se odtuji Cerkvi. Zato naj se kristjani zbirajo v svojih organizacijah. Nemci so se v boju utrdili in ustvarili močne organizacije, ki so imele dve fronti: proti liberalizmu in marksizmu. Nemški krščanski delavci in nameščenci so imeli strokovne organizacije, ki so dosegle milijon in pol članstva. Po nemškem zgledu so šli nizozemski delavci, katerih organizacije štejejo danes 300.000 članov, dalje Belgijci, Švicarji, Avstrijci in Italijani. 40-milijonska Francija je dosegla pri krščanski strokovni organizaciji isto število članstva kot 6-milijonska Avstrija, le okrog 100.000. Nemški sistem brambor pravic krščanskega delovnega ljudstva se je izkazal nad vse dober in koristen, seveda le v državah, kjer je mogoče svobodno združevanje. Kjer tega ni (Italija, danes tudi Nemčija), je seveda tudi združevanje nemogoče in se morejo katoliki razen pri bogoslužju zbirati samo v katoliški akciji, ki je bila tudi upeljana po priporočilu sv. očeta, potem ko je fašizem razbil z državno silo vse svobodne katoliške organizacije.

Katoliške in sploh krščanske kulturne, strokovne, gospodarske in politične organizacije so bile in so največji kamen spodtike mednarodnemu komunizmu. Saj so bile vse te organizacije po svetovni vojni edino orožje, ki je zabranilo zmago levičarskega marksizma in udor komunizma v države zapadne Evrope. Liberalni elementi, ki se danes kopljejo v nacionalističnem navdušenju, so takrat pozabili na narodnostne vrednote in se klanjali marksizmu. Krščansko zaveden delavec je bil tedaj najmočnejši branitelj krščanstva. Tega brezbožni marksizem ni in ne bo pozabil! 60 let je marksizem vzgajal in netil v masah sovraštvo do vere. Eno generacijo je vodil v brezboštvo. Kaj čuda, da se je

Delavska stran

Dr. Aleš Ušeničnik:

„Krščanski socializem“

Prazna je misel, da bi bilo mogoče socializem »pokristjaniti«, to se pravi, pustiti ljudem socializem, zamisel o bodoči brezrazredni družbi, kjer bi bilo vse last kolektiva (skupnosti) in bi vsi delali v službi družbe, a bi bili tudi vsi deležni sadov dela, obenem pa ljudi pridobiti za krščanstvo, češ, saj med socializmom in krščanstvom ni nobenega nasprotja. To naj bi bil pravi »krščanski socializem«.

Besedo »krščanski socializem« so rabili nekateri že prve čase krščanskega socialnega prizadevanja (tako so imenovali škofa Kettelerja »očeta krščanskega socializma«), a tu ni šlo za pravi socializem, ki zahteva socializacijo vse zemlje in vseh proizvajalnih sredstev in pojmuje družbo neodvisno od Boga in božjih zakonov, ampak šlo je za razne socialne reforme, ki naj bi se z njimi izboljšal položaj delovnih stanov.

Zato so pozneje to besedo opustili in po pravici, kakor je dejal Leon XIII. v okrožnici »Graves de communi«, zakaj to besedo so si prisvojili že socialisti, ki jim je beseda res to, kar pomeni: težnja po splošni in popolni socializaciji, in ni prav, da bi imeli z nasprotniki skupno ime.

Zadnji čas so pa začeli nekateri rabiti to besedo »krščanski socializem« za pravi socializem, kolektivizem in komunizem, ki naj bi se mu le odvzel protikrščanski značaj.

Krščanstvo in socializem se izključujeta

Pij XI. je v okrožnici »Quadragesimo anno« to misel o »krščanskem socializmu« izrečno in avtoritativno za-

vrgel. Beseda »krščanski socializem« je protislovna; »nihče ne more biti obenem katoličan in pravi socialist«.

Zato ne, pravi Pij XI., ker je socialistična zamisel družbe »popolnoma tuja krščanski resnici«.

a) Socializem ne pozna pravega človeškega in družabnega smotra (ki je slava Stvarnikova in večna sreča ljudi) ali ga vsaj popolnoma prezira, in misli, da je človeška družba ustanovljena samo za udobnost na svetu.

b) Socializem motri le materialno plat gospodarstva, podreja vse proizvodnji dobrin, tudi človekovo osebnost, in mu ni nič mar človekovega dostojanstva.

c) Socializem se z ene strani ne bi mogel držati brez nasilja, z druge strani se pa vdaja neki sladni svobodi, tako da v socialistični družbi ne bi bilo mesta za pravo socialno oblast, ki je od Boga, stvarnika in zadnjega smotra vseh stvari.

Socializem, če naj bo dosleden, mora biti torej to, kar je, dosledno nasprotje doslednega individualizma. A kakor je dosledni individualizem nujno protikrščanski, tako je tudi nujno protikrščanski dosledni socializem: dosledni individualizem zanikuje božje gospodstvo in človekovo socialno naravo, dosledni socializem zanikuje prav tako božje gospodstvo in pa pravo človekovo osebnost, krščanstvo pa uči božje gospodstvo in človekovo osebnost ter človekovo socialno naravo.

Zato pravi kristjan ne more biti pravi socialist: ali ni zares kristjan ali pa ni zares socialist.

Naša pot IV, 80—81.

morala ta vzgoja končno le pokazati v organiziranih izstopih marksističnih delavcev iz Cerkve. Ta pojav porablja marksisti za nov napad na krščanske organizacije, češ da so te krive, da se take stvari gode. Kjer so kdaj vladali začasno katoliški politiki, so ti po mnenju marksistov popolnoma odgovorni za posledice marksistične gonje, da krivi so naravnost za vse slabe razmere med ljudstvom. Toda povejte vendar sodrugi in njihovi prijatelji iz skupne fronte, kdo pa je za te pojave odgovoren tam, kjer ni katoliških politikov in ne krščanskih organizacij? Odgovor bo: Cerkev! Da, tako je! Kjer se ne more dolžiti krščanskih organizacij, naj nosi odgovornost Cerkev kot da bi bila ona na zemlji zato, da skrbi za stvari, ki so popolnoma človeškega značaja. In to večno hlinjeno skrb za Cerkev nosijo tisti marksisti, ki so spremenili v Rusiji skoro vse božje hrame v kino-gledališča ter svoje klubske prostore, ki v Mehiki terorizirajo Cerkev in jemljejo katolikom svobodo verskega prepričanja in ki v Španiji požigajo cerkve in samostane takoj, ko se začutijo nekoliko svobodnejše.

Dvoje je gotovo: Posebne organizacije katolikov so danes ravno tako potrebne kot so bile pred 50 leti. Njihova važnost ni prav nič padla. Ravno tako je pa tudi res, da križ loči krščanski in marksistični tabor. Dokler pa to bo, je nemogoče govoriti o skupnih delavskih frontah.

Žalibog tega nekateri ne morejo in nočejo razumeti. Peščica ljudi je po vojni ustanovila v Nemčiji Krščansko-socialno stranko, ki je imela zapisano v programu, da »stremi za enotnostjo vsega proletarijata v velikem levičarskem kartelu, ... da usposobi ljudstvo za čimprejšnjo vpostavitve socijalističnega družabnega reda.« Tudi drugod se še najdejo ljudje, ki trdijo, da sta socializem in krščanstvo združljiva. Tudi tem so krščanske organizacije — posebno politične — trn v peti, ker jim branijo, da bi svoje zmotne nauke uveljavili v javnem življenju. Pri krščanskih strokovnih organizacijah bi najraje brisali pridevek krščanski, češ da je nemoderen. Mi krščansko misleči delavci in nameščenci se pa zavedajmo, da branimo krščansko kulturo in krščanske vrednote kakor tudi svoje ostale interese najuspešneje v svojih krščanskih organizacijah. Ne smemo se dati zapeljati marksističnim zapeljivcem, temveč delajmo po preiskušanih principih organizacije, mesto da bi taval po neznanih potih. Od nas je odvisna bodočnost. Od nas je odvisno, če bo naša domovina krščanska, če bo mogel vsakdo izpolnjevati in javno manifestirati za krščanska načela ali pa bo tudi naše božje hrame po mestih in vaseh ter gričkah objel od marksistov podtaknjen ognjeni zubelj in odkril sovražnike šele, ko nam bodo zagospodovali.

Delavske organizacije

Iz okrožnice Leona XIII.: Rerum novarum.

78. »S temi zakoni, seveda če bodo sprejeti z voljo (jih spolnjevati), bo žadosti preskrbljeno za koristi in blaginjo siromašnih. Udruženja katolčanov pa ne bodo imela najmanjšega vpliva na blagor države. Iz preteklih dogodkov ni lahkomišno sklepati na bodoče. Doba sicer pritiska na delo, toda čudovite so sličnosti dogodkov, ker jih vodi previdnost Boga, ki nadaljevanje in vrsto dogodkov urejuje in naravnava v oni namen, ki si ga je določil pri stvarjenju človeškega rodu.«

79. »Slišali smo, da je bilo kristjanom v prvi, mladeniški dobi Cerkve v sramoto štet, da je večina njih živela od negotovih milodarov ali od dela. Toda čeprav so bili brez premoženja in moči, so vendar popolnoma zmagali, tako da so pridobili naklonjenost bogatih in zaščito mogočnih. Videli so jih lahko neutrudljive, delavne, kako so dajali zgled pravičnosti in zlasti ljubezni. Pri pogledu na tako življenje in npravnost je izgnil vsak predsodek, obmolnilo je obrekovanje zlohotnih in umaknile so se polagoma izmišljotine zastaranega praznoverja krščanski resnici.«

80. »Dandanes se vrši boj o delavskih razmerah. Naj se poravna ta boj po pameti ali drugače, v vsakem slučaju je to največje važnosti za državo. Po pameti pa ga bodo lahko poravnali krščanski delavci, če bodo združeni v organizaciji in vodeni od pametnih voditeljev šli po isti poti, katere so se držali očetje in predniki, v brezprimerno lastno in splošno blaginjo. Kakorkoli namreč je v človeku velika sila predsodkov in strasti, vendar bo, če ni zlobna volja otopila čuta za poštenje, dobrohotnost državljanov, sama od sebe bolj naklonjena onim, katere so spoznali za delavne in skromne, o katerih bo znano, da višje cenijo pravičnost kakor dobiček, vestno spolnjevanje dolžnosti višje kakor vse druge stvari. Iz tega bo sledila tudi korist, da s tem bo dano najmanjše upanje in možnost ozdravljenja onim delavcem, ki so ali povsem zavrgli krščansko vero ali pa žive življenje, ki veri nasprotuje. Oni namreč večinoma spoznajo, da so bili varani po napačnem upanju in potvorenim videzom stvari. Čutijo namreč, da pohlepni gospodarji celo nečloveško z njimi

ravnajo, da jih skoro ne cenijo višje kakor po dobičku, kolikor ga jim z delom pridobe. V udruženjih pa, v katerih so včlanjeni, so namesto spoštovanja in ljubezni notranji spori, ki so stalni spremljevalci drznega in brezvernega uboštva. Potrta v duhu in izčrpani po telesu, kako radi bi se mnogi osvobodili iz tako ponižujoče sužnosti, vendar si ne upajo, ker jim to brani ali sramozljivost pred ljudmi ali strah pred pomanjkanjem. Gotovo morejo vsem tem čudovito mnogo k blaginji pomagati katoliške organizacije, če bi omahujoče povabile v svoje naročje v svrhu odstranitve težkoč, in če bi zopet uvidevajoče sprejele v svojo zaščito in varstvo.«

Leon XIII. v svoji okrožnici kršč. delavcem kliče, naj si osvoje delavski svet, kakor so si prvi kristjani osvojili vesoljni svet! Kot vrhovni poglavar krščanstva kliče, da je krščanstvo poklicano, da rešuje gospodarska in družabna vprašanja v lastni režiji s tem, da kristjani osebno udeležujejo svoje krščansko prepričanje vseeno, če so delavci ali podjetniki.

Letos, 15. maja bo že 45 let, odkar je veliki papež Leon XIII. izdal delavsko okrožnico in z njo načela, po katerih naj se reši delavsko vprašanje. Kdo je kriv, da okrožnica ni dosegla popolne izpolnitve? To vprašanje se nam vriva po 45. letih okrožnice. Krivda zadene deloma države, deloma posedujoče sloje; veliko krivdo pa nosi tudi delavstvo samo, ki se ni dovolj tesno organiziralo, da bi z združenimi močmi uresničevalo vodilne smernice svoje okrožnice. Zavedajmo se ob 45. letnici okrožnice, da je uspeh in blaginja delavstva odvisna od našega sodelovanja, in sicer prav vseh. Nihče naj ne poreče: »Jaz nič ne pomenim!« Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti, se zlasti uresničuje na vsakem nezavednem delavcu. »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal« smeš zaupati, ker veš od koga prihaja okrožnica. Ne hrani jezika, daj lep zgled! »Besede mičejo, zgledi vlečejo!« Bog s teboj, kadar boš popolen kristjan!!

—X

**Pojdite
v novo pomlad
v novi obleki,
ki jo izberete v veliki
zalogi manifakture,
v trgovini**

**Jos. Senica,
Domžale
podr. Moste,
Moravče, Sneberje**

**Superfosfat, fosfatno žlindro
in druga gnojila dobite v trgovini
JOS. SENICE, Domžale,
podr. Moste, Sneberje.**

Z našega razgledišča

KAMNIK. Prosveta: deluje. Toda zdi se, da bolj odbor kot pa organizacija sama. Fantje imajo svoje večere ob torkih. Razen nekaterih kažejo na splošno fantje vse premalo zanimanja za resno delo. Celo tako zanimiva in potrebna vprašanja kot je vprašanje slovenstva in narodnosti, združništva in denarstva in občinskih uprav se zdi, da za mnoge fante ni več vprašanje. Nihče ne zanika, da je fant potreben razvedrila in plemenite zabave. Toda ali ni veselje do dela duhovno zdravemu fantu največje razvedrilo. Kar neka lenoba in zaspanost in nezanimanje za vse se je prijelone. Vedo naj, da le narod, ki dela, pride prej ali slej do besede in mesta, ki mu gre, cagovcem in lenuhom pa mečejo kosti. Fantje naj bi se zavedali odgovornosti za prihodnost. Treba bo mož v občinske zastope, v stanovske organizacije, zadruga, korporacije in kdo naj jih da, če ne naša prosvetna društva? Sicer bodo zopet razmetavali ljudsko premoženje drugi, ki niso iz ljudstva. Torej več samozvesti in veselja do dela! Za fanta ne sme biti krize! Ob torkih torej v Dom! — Dekliški krožek pa zbira svoje članice v kaplanijski dvoranici vsak četrtek ob 8. Vedno več jih je. Vodi jih gđ. Vida Fajdigova. Večeri so dostopni vsem dekletom, ki hočejo poštenega razvedrila in prave izobrazbe. Dvorana v kaplaniji je sedaj z vmesno steno prirejena v prijetno sobo. — Dramatski odsek društva je postavil 18. in 19. jan. na oder Nušičevo »Norodni poslanec«. Čeprav bi si razvajeni gledalec želel v par slučajih bolj krepkega igranja zlasti na koncu, so vendar igralci

dokazali s to igro, ki je bila zelo dobro obiskana, da niso igralci za poskušnjo.

Knjižnica »Društva Kamnik« je zopet odprta. Treba je bilo knjižnico čisto na novo urediti, dokupiti do 100 novih knjig, večinoma romane in povesti. Za časa razpusta se je namreč mnogo knjig izgubilo, zato znova opozarjamo tiste, ki imajo katero društvenih knjig, da jo hitro vrnejo. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo od pol 10. do 12. ure. Člani plačajo vpisnino 1 dinar, nečlani 3 dinarje, potem je še za vsako izposojeno knjigo plačati malo odškodnino od 25 par do 1.50 din. Sezite po dobri knjigi!

Skupina kovinarjev Jugoslov. strokovne zveze je priredila 23. in 24. febr. v Kamniškem domu veseloigro »Matajev Matija«. Namen igre je osmešiti zaostalost in zaprtost slovenskega kmeta pred civilizacijo, hkrati pa je naperjena proti nemškutarskemu meščanstvu preteklega časa. Zato igra ne spada v sedanji čas. Na oder je bila postavljena očitno radi prirodnega humora, ki veje iz nje: pač za pustno nedeljo. Vloge so bile v dobrih rokah. Obisk pa ni bil zadovoljiv, meščanstvo se je skoro povsem odtegnilo, pa ne morda zato, ker je bila samo delavska prireditev? — Za drugič pa pričakujemo od delavcev kakšne pristne delavske igre, v kateri se bodo pokazali v vsem svojem elementu. Povprečnih iger smo se namreč že naveličali. To velja seveda za vsa društva in združenja.

Gospod »Pust« se je letos pri nas posebno slovesno proslavil. Na Glavnem trgu je ob 4. pokazal svoj sijaj, svojo moč pa po kamniških gostilnah vso noč. Celo abesinsko vojsko je s seboj pripeljal: tank, dva aeroplana, vojaštvo z godbo, in zraven še neobhodno potrebno »mašino« za prenav-

ljanje ljudi. Ljudstva se je trlo na Glavnem trgu čuda, kdo pa naj bi tudi zamudil tako lepo priliko. Pa naj kdo reče, če ni še vedno »lušno« na tem božjem svetu, gotovo pa vsaj v Kamniku, v tej slovenski Nizzi!

GOZD. V naši župniji je bilo v l. 1935. doma rojenih 21 (nezakonski 3), drugje 5 (nezakonski 4), skupaj torej 26 (nezakonskih 7). Umrlo je 11 faranov (7 odraslih in 4 otroci). Sv. obhajil smo razdelili v tem letu 4772.

STRANJE. Dvakrat v enem tednu je ta mesec obiskala smrt Mešetovo hišo v Zgoranjih Stranjah. Na Svečnico zjutraj je umrl hišni gospodar, Arnež France, precej nato v četrtek je pa odšla za njim njegova hči Angela. Oba je morila dolgotrajna in huda bolezen, zato jima je bila smrt samo rešiteljica iz dolgotrajnega trpljenja, tembolj pa je ta izguba prizadela domače. Zato živim sožalje, mrtvim pa večni mir v kraljestvu božjem!

DOB. Kat. prosvetno društvo v Dobu je priredilo na pustno nedeljo 23. februarja v »Domu« pustno prireditev s tamburanjem, petjem in dvema burkama: 1. Zdravnikov strežnik; 2. Ribičeva hči. Prireditev je uspešna v splošno zadovoljnost in tudi smeh. — Časopisi so poročali pred kratkim, kako sta dva tujca oropala in obrezala nekega Moravčana v Dobu in ga pustila ob državni cesti vsega krvavega. Hvala Bogu, smo rekli Dobljani, vsaj nista naša človeka ta dva roparja. Oddahnili smo se. Imamo se za boljše kot so pa drugi n. pr. oni za šum-berkom ali na Gmajni. Vendar so pa ti trije v Dobu pili in se napili in pozno v noč. Ne moremo se popolnoma oprati pred svetom. Prav bi bilo in nujno potrebno, da bi po-

Noni in Mani v gorah

Mladostni doživljaji z Islandije. — Spisal
Jón Svensson S. J. (Dalje.)

V začetku je tulil in lajal od veselja. Pa kmalu je nehal, zakaj »sivec« je imel urne noge, tako da je moral psiček napeti vse svoje moči, da ne zastane. In kmalu mu je visel jezik iz gobca, vendar hitrost, s katero je tek, mu ni prav nič pojemale.

Pa ali sem na pravi poti? — Da, o tem ni dvoma. Saj je divji konj z Manijem na hrbtu zginil v to smer. In ker so bila ves čas na levo in desno visoka peščena pobočja tik ob poti, nikakor ni mogel zaiti ne na to ne na drugo stran.

Tako je šlo nekaj časa, mimo velikih skal, sten in pečevja, ob mahovitih gričih in zelenih strminah in pobočjih.

Nenadoma se ves v strahu zdrznem in nehote sežem z rokami v gosto grivo svojega »sivca«. Peščeno pobočje na desni strani se je namreč nenadoma nehalo in namesto njega mi je zijal nasproti prepad. Mogočna skalna ste-

na je segala naravnost v globino in zdaj smo dirjali v hitrem teku poleg nevarnega roba...

Ne Fidel ne moj neutrudni jahanec se očitno ni niti zmenil za to, da smo v nevarnosti. Drvela sta vedno z isto naglico od robu stene, da, čisto zunaj na skrajnem koncu.

Zapleše mi pred očmi in strah me zagrabi. Zakaj na desno, tik ob nogah svojega konja sem gledal v strahotno globino, ki nas je hotela vsak trenutek pogoltniti. Le enkrat naj konj nápak stopi, le enkrat naj se spotakne, in prevrnemo se v brezno...

Ni se bilo mogoče obrniti na drugo stran, kajti tu se je dvigalo tik poleg nas peščeno pobočje.

Zgrozim se ob misli, da je gotovo tudi ubegli konj z mojim bratcem na hrbtu dirjal po tej poti. Je li moj ljubi mali Mani prišel živ tod mimo, ali ga je prepad, kakor je bila rekla mati, pogoltnil...«

Zamižim in se držim še trdneje grive brzo dirjajočega konja. Ko čez nekaj minut pogledam, vidim, da je nevarno mesto že za nami. — Odvalilo se mi je kakor gora od srca.

Pokrajina se je na mah spremenila: Zašli smo v ožino s sivozelenimi strminami in griči. Pot se je vila v loku na desno, tako da smo zdaj šli proti severozapadu. Številne ovce, ki so se mirno pasle na obeh straneh pota, so se preplašile, ko se je nenadoma prikazal samotni jezdec in so zbežale v divjem teku gor po pobočju. Fidel jih je obljajal, kakor je bila njegova dolžnost in je celo preganjal tiste, ki niso zbežale dovolj urno.

Kmalu se je pokrajina zopet spremenila: hiteli smo mimo sive skalne stene z duplinami in zevajočimi spokami. — A o Maniju ni bilo sledu.

Zdaj opazim, da je moj ognjeviti konj že ves moker od potu. Potegnem močnejše za »vajeti«. Pa je le malo pomagalo. Močna, plemenita žival je hotela naprej in je nisem mogel zadrževati s svojo uzdo iz motvoza.

Kar zapazim, da Fidel nastavlja ušesa... Tudi konj je stegoval glavo kvišku in hitrost njegovega doslej tako naglega teka se je vidno zmanjšala. — Gotovo mora biti nekaj posebnega dalje spredaj.

klicana oblast nam prišla na pomoč in pazila na izvrševanje gostilniške obrti v naših gostilnah!! Nimate pojma, kaj se vse potrpi in prenese v nekaterih gostilnah — samo da se toči in iztoči veliko. Pehanje za zasluzkom in medsebojna konkurenca si izmislili neverjetne reči, samo, da se ljudi privabi v gostilno in sili k pijači. Umevno je, da se policijska ura ne drži. Vsaj v poznih urah so gostje že toliko omamljeni, da ne mislijo na prihodnji dan, na družino doma, na dolžnosti, ki jih imajo do družine. Vaba s plesom, »krofov bal«, »Pust na parah« itd., to je mikavno in zapeljivo?! Ni čudno, da se v taki družini uveljavijo navadno najbolj temni elementi, ki napravijo veliko pohujšanja in gorja ter dostikrat izvrši s pretepom ali drugimi nerodnostmi. — Pričakujemo, da bo oblast posvetila več pozornosti našim gostilnam in pa policijski uri, ker imamo mirni prebivalci tudi pravico do nočnega miru — do dobrega imena.

ŠT. GOTARD. Bliža se čas, da nas bodo zapustili naš dobri in skrbni gospod župnik Franc Pfajfar in šli v lepe gorenjske kraje. Vsa fara žaluje za priljubljenim dušnim pastirjem. Kdo bi mogel prešteti, koliko lepih naukov smo slišali v desetih letih. Skrbeli so za naše duše kakor skrbni oče za svoje otroke in mnogo potrpežli z nami. Versko življenje so tako uredili, da še ni bilo nikdar toliko sv. obhajil v naši fari ko v letu 1935. Ustanovili so Apostolstvo mož in fantov, Marijino družbo za žene itd. Nikdar jim ni bilo prezgodaj v mrazu vstati in iti v spovednico. Na vse so bili pripravljeni v pravem času. Prosim Vas, č. gosp. župnik, pozabite križe in neprilike, ki ste jih imeli z nami. Iz srca Vam bomo hvaležni in za vse in Vas ohranili v najlepšem

spominu. V novi fari Vam želimo mnogo uspeha in zadovoljnosti. — Št. Gotardski farani.

Dne 22. januarja je v Gospodu zaspala v Hribih vdova Marija Vresk, p. d. Tkalčeva mati v 68. letu starosti. Žene Marijine družbe so jo v velikem številu spremile na zadnji poti. Pokojna je bila tiha in skromna a vzorna mati-vzgojiteljica svojim otrokom. Vcepila je svojim otrokom veselje do dobre knjige. Nikjer v župniji se toliko dobrega čtiva ne prebere kot pri Tkalčevih. Njeni otroci niso iskali zabave in razvedrila po gostilnah in v slabih družčinah, ampak so našli dovolj razvedrila pri čitanju dobrih knjig. Bog naj bogato poplača v večnosti njena dobra dela. V farni vasi št. Gotard je v tej zimi večkrat na dnevnem redu selitev prebivalstva. V novembru je odšla ena žena s svojimi otroci za svojim možem v Srbijo. V januarju se je nekdo izselil na Gorenjsko, a je njegov nepričakovan odhod povzročil veliko žalost v družini. Dne 10. februarja nas je zapustil učitelj gosp. Vinko Guna, ki je bil radi svojega krščanskega prepričanja že preganjan in je odšel v službo v svoj rojstni kraj v Zagorje. V tednu po 1. mahu nas zapusti dosedanji župnik g. Franc Pfajfar, ki je tu deloval 10 let in 3 mesece in se preselil na novo službeno mesto v Velesovo.

SV. TROJICA PRI MORAVČAH. Pretečeni mesec smo se spominjali raznih obletnic. Dne 7. febr. je bila prva obletnica po pokojnem senatorju. Naslednji dan je bila navzoča šolska mladina pri sv. maši zadušnici, ki bo vsled oporoke umrlega dr. Valentina Rožiča baže vsako leto. — Dne 8. svečana t. l. je minulo 60 let odkar je odšel v večnost tukajšnji župnik v pokoju g. Mihael

Borc, v 90 letu svoje starosti. Rodil se je 24. sept. 1786 v župniji Domžale v Stobu, št. 8, v takratni Vodnikovici kajži, kjer so njegovi starši gostovali. — Dne 9. febr. 1895 je v Kokošnjah, št. 10 umrl bivši župni upravitelj v Filipanu v Istri, gosp. Franjo Krušnik, star 42 let. Bil je domačin, Jurkovčev iz Zaloga. Duhovnik poreške škofije je postal l. 1887. Prej je bil učitelj 10 let po raznih krajih. Kot kurat vsled vodenične bolezni ni mogel nastopiti pri Sv. Trojici, kakor je nameraval.

+ JANEZ BERGANT

Dne 2. marca so mrtvaški zvonovi označili moravški župniji nepričakovano in nad vse žalostno vest, da so umrli Ferfravov oče, gospod Janez Bergant. Ljudje niso mogli in niso hoteli verjeti, saj je še dan preje bil zdrav, saj so ga še prejšnji dan (na prvo nedeljo v mesecu) videli v cerkvi, pri obhajilni mizi. Toda vest je bila resnična. Vsa širna moravska dolina se je odela v žalost. Zakaj?

Bergant Janez je bil znan in priljubljen. Bil je to katoliška in slovenska korenina, na katere je lahko ponosna ne samo moravska dolina, ampak ves slovenski narod. Na domu skrben gospodar, družini nad vse dober oče, v javnem življenju neizprosni zastopnik resnice in pravice, vere in narodnega prepričanja. Za dobro stvar je trpel huda preganjanja. Toda nikdar ni klonil. Njegov dom v Krascah je bil kakor nepremagljiva trdnjava, Bergant Janez kot nezmagljiv junak. Vse pošteno javno življenje v moravski dolini se je sukalo okoli njegove osebe. Kakor so Ferfravov oče rekli, tako je za vse obveljalo, ker je vsak vedel, da Ferfravov oče ne morejo nič slabega priporočati in ravnati.

Dne 4. marca so Janeza Berganta položili k večnemu počitku. Prav pogreb je pokazal, kako je bil pokojnik znan in priljubljen. K

In ne traja dolgo, ko ugledam med sivim skalovjem proti severozapadu neko živo stvar, ki se nam bliža v hitrem teku.

Zdaj se mi posreči ustaviti konja in kmalu zagledam z veseljem, ki ga ne morem popisati, da je stvar, ki se nam bliža — Manijev divji konj...

Pa v istem trenutku se mi veselje spremeni v grozo: spoznam namreč, da je brez jezdeca...

Strašna misel mi blisne po glavi: Gotovo je mojega ljubega bratca ob robu prepada prijela omotica. Padel je s konja in se prevrnil dol čez skalno steno...

Nisem mogel te strahovite misli misliti do konca... Kar nehote sem se skušal pomiriti: ne, ne, to se ni moglo zgoditi. Usmiljeni Bog, tolikšne nesreče ni mogel dopustiti! Moj mali Mani še živi... Najbrž je le kje dalje spredaj razjahal, in konj se mu je strgal ter teče zdaj proti domu...

Prisilim se, da bi upal najboljšega.

Prosti konj je prišel bliže. Motvoz mu je visel z gobca. Moram ga poskusiti ujeti. Jašem mu naproti, žvižgam in ga pomirljivo kličem. Čudno zares,

sam pride k meni in obstane nenadoma ob mojem konju.

Bil je pa videti čudno vznemirjen in preplašen in kakor da je prišel k meni in svojemu sivemu prijatelju v zavetje in po pomoč.

Konja povohljata drug drugega, grabita drug drugega z zobmi za kožo in prav narahlo rezgetata. Tako sta se pozdravljala.

Prosti konj je še vedno trepetal in se kar ni mogel pomiriti. — Nekaj nenavadnega je bilo v zraku. Pa nisem mogel najti, kaj bi to bilo.

Zdelo se je, da je tudi Fidel začutil, da je stvar resna. Ne lajal ne renčal ni, ampak je samo gledal mene in oba konja in molil jeziček iz gobca.

Brez težav se mi posreči prijeto prostega konja za motvoz, nato se spustim s »sivca«, ki mi je toliko koristil, na tla; ko sem videl, kako se poti, sem si mislil, da bi gotovo bilo najbolje, če mu spet dam svobodo in naprej jašem na Manijevem konju. Zdelo se mi je, da bi me mogla vprav ta žival najbolj gotovo prinesiti na mesto, kjer bi mogel najti Manija. — Odvzamem torej »sivcu« kos blaga,

ki sem mu ga bil privezal za spodnjo čeljust. Potem ga v slovo potrepljem prijazno po hrbtu in ga spustim. Velikodušno me pogleda, se obrne in steče po isti poti, po kateri sva bila prišla, zopet navzdol in kmalu zgine med skalovjem.

Zdaj preiščem »vajeti« Manijevega konja. Motvoz je bil še vedno tako trdo privezan ubogi živali za čeljust, da takoj začnem razreševati trda vozla. Pa ni šlo. Potem mu vtaknem drugi konec dolgega motvoza v gobec in ga privežem primerno trdo. Nato vzamem nožič in prerežem trda vozla, s čimer mu je bilo takoj zelo olajšano. — V moje veliko začudenje je konju zdaj minila vsa divjost.

Zavihtim se mu na hrbet in jaham dalje proti severozapadu. Tekel je voljno in dobro, a niti od daleč tako ognjevito kot »sivec«. Razen tega sem videl, da je še vedno nemiren. Kazalo se je to na razne načine: pogosto je strigel z ušesi, nagel in krčevit trepet ga je spreletaval po životu, tudi je zdaj pa zdaj zelo pozorno pogledal naprej, kakor da se boji kakšne nevarnosti s tiste strani. (Dalje prih.)

Sestanek fantov KA v Grobljah

dne 9. februarja 1936

pogrebu se je zbrala takorekoč vsa moravska dolina. Pogreba se je udeležil tudi gospod ban dr. Marko Natlačen s svojim tajnikom in tako priznal in počastil pokojnikovo javno delo. Pogreb je vodilo pod vodstvom dekana g. Janka Cegnarja 14 duhovnikov. Zastopan je bil tudi fračiškanski samostan v Kamniku in Misijonišče v Grobljah. Iz oddaljenejših krajev so se pripeljali k pogrebu mnogi odlični prijatelji in sodelavci pokojnika: ravnatelj muzeja dr. Mal, banski svetnik g. Štrcin, župan Poznič, iz Domžal in pokojnikovi znanci in tovariši Vrečar, Senica, Müller in drugi.

Pri odprtem grobu se je poslovil gospod dekan, ki je izvajal nekako sledeče: »Vsi, ki ste tu zbrani, ste priča, da je res, kar bom povedal: Gospod Janez Bergant je živel tako med nami, da lahko upamo, da se njegova duša nahaja že v rajskem veselju. Zadnje nedeljo mi je pokojnik nekako takole rekel, ko sem ga obiskal: »Danes sem pa v cerkvi (pri spovedi in pri obhajilu) tako opravi, da bi lahko kar takoj stopil pred Boga.« Bog ga je hotel rešiti daljšega trpljenja in ga je zato vzel kar hitro k sebi. Bergant Janez je bil mož. Na svetu je veliko ljudi, toda malo mož. Pokojnik je bil. Bil je globokoveren. Ne samo doma, ampak povsod. Bil je neuklonljiv v krščanskem prepričanju. V dobi preganjanja, katerega je pokojni gospod Janez veliko preživel, je rekel: Sem in ostanem kar sem. Bil je dobrega srca. Od tujih ljudi sem slišal o njegovi dobroti, toda ne povem, kaj, vem, da pokojnik želi, da se ne pove.« — Gospod Lavrič se je poslovil od pokojnika v imenu JRZ. Slovo je zaključil: »Janez, silno si si želel svobode, za katero si trpel. Ena se tebi je želja spolnila, v zemlji slovenski svobodni da truplo leži.«

Za spomlad

Otroške hlačke od Din	25	naprej
Možke hlače	50	»
Otroške oblekce	65	»
Možke obleke	130	»

Dalje tudi klobuke, kravate, in nogovice kupite najugodnejše pri

FRANJO FLERIN

klobučarstvo in zaloga Tivar oblek

DOMŽALE

Sestanek se je vršil v »zimski« uri, to je ob pol 10. dopoldne. Udeležba je bila visoka: 131 fantov. Posamezne župnije so bile zastopane s sledečim številom: Vodice 20, Komenda 10, Tunjice 5, Mekinje 1, Homec 11, Dob 10, Ihan 28, Domžale 16, Mengeš 16, Moravče 10, Brdo 2, Krašnja 1.

Po sporedu bi moralo priti pri sestanku na vrsto predavanje o mohamedanizmu (sovražniki Cerkve). Toda ker je predavatelj s tem predavanjem sporočil, da ne more priti ta dan, da bi pa o tem predmetu rad predaval, se je to predavanje preložilo na prihodnji mesec. Prišel je pa predavatelj s predavanjem za marec (prostozidarstvo in komunizem v boju proti veri) gospod I. Češnovar, uradnik OUZD iz Ljubljane, ki je ta dan prvič predaval v dvorani v Grobljah. Obširni predmet je predavatelj jako pregledno obdelal in pokazal, kako je framazonstvu in komunizmu zlasti skupen boj proti veri in še zlasti proti katoliški Cerkvi. Prostozidarske organizacije imamo tudi v Jugoslaviji s centralo v Beogradu. V Ljubljani deluje pokrajinska framasonska organizacija. Pokazal je nevarne stike med framasonskimi organizacijami in takozvanimi Rotary-klubi. — Glede komunizma je povdaril, da mu je ena prvih osnov boj proti veri. Boljševiška (komunistična) protiverska organizacija ima največjo podporo v boljševiški ruski vladi. Dela po silno dobro premišljenem načrtu (protiverska petletka). Glavno besedo v komunističnih pokretnih imajo brezverski židje. V vseh komunističnih organizacijah imajo večino židje. V Jugoslaviji je komunistična organizacija prepovedana. Deluje pa tajna komunistična organizacija in jako živahno. Po novih navodilih iz Moskve je njihovo delo hinavsko. Vrniti se hočejo v vse druge organizacije, tudi katoliške, celo verske. — Predavatelj je pozival akcionase na odločno borbo proti odkritemu in prikritemu boljševizmu. Pokazal je, kako se je marksizem (— boljševizem) zaredil celo v katoliških krogih (»Mladi plamen« in podobno). To zato, ker nismo bili dovolj katoliško načelni. — V tej zvezi se je pri debati sprožilo vprašanje izraza »krščanski socialisti«, izraz, ki ga je prepovedala okrožnica Quadragesimo anno. Proti temu izrazu so se akcionasi že pred dobrim letom odločno izjavili ter obžalovali, da se še vedno obnavlja ta priskuten izraz v nekaterih organizacijah, ki hočejo veljati za katoliške. — Na vsa številna tozadevna vprašanja fantov je govornik dajal stvar-

na pojasnila z veliko krščansko obzirnostjo. Na vprašanje, katero delavsko organizacija naj katoliško delavstvo smatra za pravo, se je dalo samo načelno pojasnilo: Kakor dajemo pri Katoliški akciji glede politike le načelne smernice (da naj se katoličani oklepajo tistih strank, ki dajo največjamstva, da bodo branile interese vere in Cerkve), tako glede strokovnih organizacij: Tiste se držite, ki je resnično katoliška. Resnično katoliška je v naših časih tista, ki spoštuje cerkveno učiteljstvo: papeža in njegovo tozadevno okrožnico Quadragesimo anno ter škofa, ki v zvezi s papežem varuje čistost cerkvenega nauka.

Na koncu so fantje navdušeno zapeli himno »Povsod Boga« in se s pozdravom Bog živi razšli.

SESTANEK KA V GROBLJAH

v nedeljo, dne 8. marca ob 7 zjutraj!

Posebej opozarjamo, da se bo prihodnji sestanek vršil ob 7 in ne ob 1½10. uri! Strogo se bo pazilo na pravilno izpolnjene vstopnice.

Zveza združenih delavcev

Zveza združenih delavcev je naprosila uredništvo »Našega lista«, da bi objavljalo vsaj nekatera poročila Zveze, dokler si zadevo glasila ne uredi Zveza sama. »Naš list« bo zato objavljaval — kolikor zanima obe naši dekaniji — tudi nekaj teh poročil. — Uredništvo.

Pisarna Zveze združenih delavcev (centrala) se nahaja na Tyrševi cesti št. 29/I. (hiša Gospodarske zveze) v Ljubljani. Uradne ure so od 9. do 13. in od 15. do 18. Odbor ima redno vsak torek ob 19. zv. sejo.

Pravila za ustanovitev naše podružnice so vložili delavci parne žage Karla Avšperga, v Soteski pri Novem mestu. Pod vodstvom tov. Franca Zajca so imeli 16. februarja t. l. sestanek, ki se ga je udeležilo tudi mnogo drugih delavcev in voznikov, ki so zaposleni pri prevozu lesa.

Nestrpno pričakujejo ustanovni občni zbor podružnice, ker bodo po odobritvi pravil mogli tudi dejansko izvajati posamezne pravice za svoje delo.

»Delavska fronta« je nov delavski list, ki je začel izhajati z novim letom v Mariboru. Kakšno poslanstvo in kakšno delo naj vrši? Iz števil, ki so že izšle, razvidimo: jasno, močno in jekleno katoliško linijo, ki jo propagira v svojih člankih in sestavkih. List ni last nobene organizacije, kot take, vendar pa vrši veliko kulturno-vzgojno delo med našim slovenskim delavstvom. Vsi naši dosedanja delavski listi niso niti polovico tako borbeni proti marksistični fronti kakor je ravno »Delavska fronta«, uspehi tega dela se v našem delavskem življenju že kažejo...

List je zato vreden, da ga podpre vsak katoliški delavec. Naroča se pri upravi, Maribor, Koroška cesta 5. Mesečna naročnina znaša 3.— Din.

OTROŠKI KOTIČEK

Piše striček Podgorski
p. Stahovica pri Kamniku.

ZA POSTNI ČAS

Ljubi moji nečaki! Postni čas smo nastopili. Postna postava vas še ne veže z vso svojo močjo in ostrostjo. Zato vam o njej ne bom dosti govoril in pisal; to vam bodo že vaši gospodje veroučitelji v šoli naredili in pojasnili. Striček vam bo povedal nekaj drugega.

Strogi postni čas nas pripravlja na veselo Veliko noč. Le kako bi se na Veliko noč dostojno pripravili? Morda s tem, da se učimo pirhe sekati? Od davnih dni je sekanje pirhov velikonočni sport slovenske mladine, a ravno neobhodno potrebna ta reč ni. Morda se boste na Veliko noč pripravili s tem, da dostojno opravite svojo velikonočno dolžnost, da opravite dobro spoved in da vredno prejmete sv. Rešnje Telo? Lepo je to, in striček se bo veselil z vami, če boste to važno zadevo res lepo opravili. Potem bo za vas vse Kristusov velikonočni pozdrav: »Mir vam bodi!« res pravi blagoslov.

Pa še eno besedo vam bo striček povedal. V postnem času ima vsak dan svoj poseben evangelij. To gotovo veste, da je evangelij Kristusova beseda. Čegava beseda pa naj bo vam ljubša, če ne beseda Kristusova! Tiste postni evangeliji vas bodo do dobra seznanili s Kristusom, vam bodo povedali, kako je Kristus učil, kako je bil do ljudi poln ljubezni in dobrohotnosti, pa tudi, kako ga je izvoljeno ljudstvo sovražilo, kako so mu njegovi voditelji nasprotovali, dokler ga niso izdali v krvavo smrt na križu. Vsak dan vzemite evangelijsko knjigo v roke. Dolžnost vsake verne družine je, da to knjigo res pod svojo streho ima. Če je nima, ji nekaj važnega manjka. Tako se boste v postnem času s pomočjo sv. evangelija do dobrega seznanili s Kristusom. Kristusa Jezusa čedalje bolj spoznavati, to je naša največja modrost.

TO VAM JE BIL SADJAR!

Moram vam predstaviti našega izvrstnega sadjarja, Tometovega Mirkota. Sadje je znal kar pošteno jesti. Tako so ga mleli njegovi svetlobeli zobje, da je bilo kar veselje gledati našega fanta pri tem vsekako potrebnem opravilu.

Pa so mu rekli tistega dne: »Mirko, sadje znaš dobro jesti, ko bi ti še znal poskrbeti, da bi dobili na naš vrt kaj novega, mladega sadja!«

Mirko je vedel, da sadje zraste iz sadnih koščic, katerim pravimo tudi sadne pečke. Pojedel je hitro eno jabolko, pa je pohitel

s pečko na vrt, malo pogrebel v zemljo in v izkopano jamico vsadil seme.

Pa verjemite, da Mirko ni bil vedno Tometov, ampak se je nekaterikrat pisal tudi Nepočakan. To je bilo tudi takrat, ko je sadil tisto prvo sadno seme. Siromak je mislil: »Danes sem vrgel seme v zemljo, jutri mora že vskaliti, v par dneh pa že sad roditi.«

Kajpak! Napačno bi to ne bilo.

Komaj je ta nepočakani Mirkec vsejal seme v zemljo, že je šel naslednje jutro brskati in iskat, kako je seme pognalo. No, seme je bilo ravno tako kakor včeraj. Naslednjega dne je že spet sitnaril, pa spremembe ni bilo še nobene opaziti.

Tretji dan pa se je Mirkec čudil, silno čudil. Semena ni bilo nikjer!

»Že vem,« jo je uganil Mirko, »v zemljo je šlo po korenine!«

Vsak dan je čakal, kdaj bo seme prineslo korenine iz zemlje, pa je čakal zastoj. Domači petelin in njegove putke, ti bi bili že vedeli povedati, kam jo šlo seme po korenine, pa ta družina takrat še ni znala govoriti, kakor še tudi danes ne zna.

Samo tisti večni »Kokokokokooooo;« Kdo naj to razume! Je že prav, da Mirko tega godljanja in posmeha ni razumel. Če ne, bi bil petelin tiste dni siromak...

SV. KAZIMIR

Komaj boste dobili v roke to številko »Našega lista«, bomo že obhajali god svetega Kazimira, poljskega kraljeviča. Dne 4. marca se ga spominja sv. Cerkev...

Na nekatere njegove lepe lastnosti bi vas rad pri tej priliki opozoril. Prva naj bi bila njegova izredna ljubezen do Marije. Častil jo je kot svojo najboljšo Mater in Pomočnico. Vsak dan se ji je priporočal z lepo molitvico, katere začetek se glasi: Dan za dnevom s hvalnim spevom čast Mariji oznanjuj! Koliko je še drugega storil v njeno čast, tega na pičlem prostoru, ki je nam odmenjen, ne morem popisati. Druga njegova lepa lastnost je njegova ljubezen do svete čistosti. Ko ga je napadla huda bolezen in so mu zdravniki obetali, da bo ozdravel, če se odpove čistemu življenju, jih je kratkomalo zavrnil: »Sram vas bodi, gospodje, da si samo drznete kaj takega svetovati!« Umrl je dne 4. marca leta 1484. v 26. letu svojega bogoljubnega življenja, mlad torej po številu let, a zato dosti bogat na dobrih delih... Pokopan je v vilinski stolnici, ki je posvečena sv. Stanislavu, poljskemu škofu in mučencu. Na njegovo izrečno

željo so mu dali v grob prepis tiste lepe Marijine pesmi, s katero jo je v življenju vsak dan slavil in povečeval.

KAM HITIS...

»Kam hitiš, poslanec božji?«
»V Nazaret, tja v mesto cvetja.«
»Kaj pač hočeš v Nazaretu?«
»Božja nesem razodetja.
Cvetka Davidove hiše
tam živi, Devic Devica.
Njej besede nesem svete:
Božja Mati! — Porodnica!«

Zemlja vsa je vztrepetala,
začutila moč molitve:
Glej, Devica bo spočela,
bliža zarja se rešitve!

KAKOR SIMON IZ CIRENE...

Kakor Simon iz Cirene
grem na Tvojo grenko pot...
Ti pa, Jezus moj dobrotni,
ne preziraš mojih zmot.

Ti v ljubezni pot mi kažeš,
kažeš težki križ mi svoj:
»Kdor za mano hoče priti,
s križem mora za menoj!«

Nič drugače? — Nič drugače...
Kvišku! — Na Kalvarijo!
Tam je križ in tam je zmaga,
s križa pot drži v nebo.

STRIČKOVA POŠTA

Jeraj Filip, Vodice: Prav, da si me opomnil. Nagrade bi striček rad dajal, pa se bo moral prej z gosp. urednikom domeniti. Ob prvi priliki mu bo striček tvojo željo razodel. Če bo g. urednik dobre volje, potem striček upa, da bo šlo.

Lužar Marijan, Mengeš: Tvojega drobnega pisemca iz vrst cerkvenih in mašnih strežnikov je bil striček zelo vesel. Tudi za poslane znamke se ti prav iz srca zahvaljuje. Le krepko napreduj v vsem dobrem. Če bo kdaj strička pot zanesla v Mengeš, bo prav z veseljem ogledal vse, kar je tam lepega, zlasti še lepo, novo monštranco. Bog s teboj!

Afra Kafa: Po vsem sodeč si res prišla v naše kraje iz dežele Kafrov. Zato te striček tudi ni prištel med rešilce naše uganke, dasi si jo pravilno rešila. Stričku so namreč všeč le rešilci s poštenimi imeni, ne pa skrivači, po domače povedano, nagaјivci...

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri Franc Kosmaču

(cesta na Moste)

v VELIKEM MENGŠU

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

UGANKE

Stavcu v tiskarni so se med delom zamešale črke. Imel pa je snečo. Črke so se mu zamešale v lepem redu. Če boste vi ta red našli, boste dobili iz te zmede ime in priimek slovenskega pisatelja in naslov ene njegovih mladinskih knjig. Strička bo veselilo, če boste o tem pisatelju vedeli še kaj več povedati.

Črke so pa te-le:

J i o r s e i č p e s v t i r k i s t m a i r z.

REŠITEV UGANKE

Rešitev uganke v 2. števil. Našega lista je taka-le

Pomožne besede so: **kostanj, luč, zverl.**

Evangeljsko besedilo se pa glasi: **Luč v razsvetljenje nevernikov.**

Uganko so pravilno rešili: Žerovnik Stan-ko iz Vodice, Teran Ivanka in Kraljič Anica iz Domžal ter Jeraj Filip iz Vodice.

MALO ZA SMEH

Hud mraz. Mihec prihiti iz šole in začne na vsa usta pripovedovati: »Mama! V šoli so rekli, da je bilo danes 15 kilogramov mraza.«

Strašna noč. Naš Janko jo je tako-le popisal: Bila je strašna noč. Veter je tulil kakor sam živ vihar. Grmelo je in treskalo, da se je kar ogenj kresal. Mene je bilo tako strah, da se celo noč nisem upal prebuditi. Šele mama so mi povedali, kako strašna in grozna je bila ta noč.«

Pes. »Mama, pes je hotel pojesti kar celo klobaso.« — »Ali si ga odgnal, Tinček?« — »Seveda sem ga.« — »Kam si pa potem klobaso dal?« — »Sam sem jo pojedel.«

KMEČKO GOSPODARSKI TEČAJ V KAMNIKU

na katerega smo že zadnjič opozorili, se bo vršil v prostorih »Kamniškega doma« v sledečem redu: 15. III. od 4.—7 ure zvečer predava g. Puš in g. Hladnik; 16. III. od 5. do 7. ure zv. predava g. Novak; 17. III. od 5. do 7. ure zv. predava g. Rigler; 18. III. od 5. do pol 7. zv. predava g. Humek.

Za zaključek bo na praznik sv. Jožefa, dne 19. III. ob 3. uri popoldne v »Kamniškem domu« Krekova proslava, ki bo obsegala:

1. Proslavi in tečajnim dnevom prime-ren govor.
2. Pesmi.
3. Akademija: igra in drugi nastopi.

Namen celotne prireditve je: dati delav-nemu človeku, posebno kmečkemu, nele pri-merno izobrazbo, ampak mu vliti tudi več stanovske samozvesti, ki je radi težkih časov zlasti na kmetih tako močno propadla. — Ker pa je moč in odpornost našega kmečkega človeka zrastle iz vere, bo-mo praznik sv. Jožefa, ki je tudi društveni praznik, porabili za svojo duhovno obnovo. V kamniški župni cerkvi na šutni bo zju-traj ob pol 6. primeren govor in potem skupno sv. obhajilo. Prilika za sv. spoved

bo v frančiškanski in župni cerkvi v sredo zvečer in na praznik zjutraj. Popoldne bo do litanije na žalah.

Prosvetna društva: Kamnik, Mekinje, Nevlje, Stranje in Tunjice so pozvana, da pošljejo čim več fantov na ta tečaj, in da na praznik sv. Jožefa pridejo nele k cerkve-nim slovesnostim, ampak da nastopijo pri akademiji tudi s svojimi točkami.

Kmečki fantje! V novejšem času se več-krat čuje, da propadajoče meščanstvo gleda rešitev zlasti naše kulture, slovenske in krščanske, v kmetu. Meščanstvo samo se je izživelo. Pokažimo, da je v nas še ono

Otvoritev protituberkoloznega dispanzerja

»Naš list« je že večkrat poročal o delu in pripravah kamniške protituberkulozne lige za dispanzer. Prebivalstvo je z velikim za-nimanjem sledilo poročilom v našem listu, liga sama pa je dobivala tudi vprašanja od raznih strani, kdaj bo dispanzer gotov, ka-kšni bodo pogoji za preiskavo, zdravljenje, koliko bo stalo, itd., zato bo čitateljem ustrezno, da ob otvoritvi napišemo nekaj pojasnil.

O namenu in potrebi te ustanove ne bomo pisali, saj smo prepričani, da ljudstvo samo čuti in uvideva koristi take ustanove. Di-spanzer bo posloval vsak petek in torek po-poldan od 16.—18. ure (od štirih do šestih popoldne). Pri eni ordinaciji se bo sprejelo največ do 30 obiskovalcev. Zato se bodo iz-dajale številke, ki bodo tudi uredile vrstni red oskrbovancev. V ta namen bo v čakal-nici sestra delila številke že od 15. ure do 16. ure 30 min. Pozneje prišli se številke ne bodo mogle izdati. Dispanzer bo spreje-mal vsakega, in ne bo nikdo, ki potrebuje pomoči ali zaščite, odklonjen. V prvi vrsti sprejema že obbolele za jetiko, one, ki so iz družin, v katerih se je jetika pojavila ozir. je udomačena in one člane družin, v katerih je kak član umrl za jetiko. Nadalje spre-jema dispanzer člane bolniške blagajne in njihove svojce, katere pa mora napotiti v dispanzer zdravnik dotične bolniške blagaj-ne, tako namreč OUZD: More pa priti v dispanzer vsak, ki je v skrbeh ali sumi, da se v njem skriva jetika. Brezplačnega pre-gleda in posvetovanja je deležen v prvi vrsti oni, ki pride s potrdilom občine ali župnega urada, da ne more plačati celotne preiska-ve, dalje člani in svojci Bolniških blagaj-n, ki pa morajo imeti običajna nakazila pri-stojnega zdravnika, dalje imajo pravico do enkratne letne preiskave člani Krajevne protituberkulozne lige v Kamniku. Vsi osta-li bodo plačali primeren honorar kot od-škodnino za uporabo röntgenske žarnice. Dispanzer ima namreč namen tudi gmotno podpirati revne jetične bolnike. Za to je liga osnovala poseben fond za revne bolnike, iz katerega se bo nakazovalo mleko, živila itd. Vsakega posetnika dispanzerja se bo opozorilo na ta fond, da ob priliki, ko se posluži ugodnosti v dispanzerju daruje vsaj majhen znesek za ta fond. Gotovo je malo tako zelo ubogih, da ne bi zmogli vsaj dinar prispevati za pomoč revnim bolnikom, dasi bodo prišli z »ubožnim« listom. Zavedati se je treba, da dispanzer ne deli miloščine, ampak nudi pomoč vsem potrebnim, zato naj se vsak zaveda, da je to socialna usta-nova, katero je dolžan tudi vsak podpirati po svojih močeh, ne pa samo prejemati po-moči. Na Angleškem je tako urejeno, da vsak tudi najrevnejši posetnik socialnih ustanov plača dasi majhno vsoto, po naših razmerah mogoče samo nekaj dinarjev za pomoč, ki jo je prejel v ustanovi. Brez dvo-ma to povzdigne človekovo zavest, ko ve da

zdravje naših očetov in naše zemlje. Poka-žimo, da se poživimo na uživaželjnost in civiliziranost za ceno prave kulture duha in srca. Pokažimo, da nas ni strla strašna kriza in nerazumevanje odločujočih. Poka-žimo, da smo zreli, zahtevati svoje stanov-sko zastopstvo v kmečki zbornici. Sami se-be rešujemo, drugi nas ne bodo! Naj bo že enkrat konec govoričenju, da je kmet ste-ber države in človeške družbe, ko se pa zanj nič ne stori! Zato: kmetje, združite se! Te-čaj naj bi bil priprava v tej smeri ozir. na-daljevanje dela, ki ga je začel naš narodni genij Janez Krek.

ni prejel miloščine, ampak je plačal po svo-jih močeh. Vedeti pa mora vsak, da rönt-genska preiskava zahteva tudi stroške. Röntgenova žarnica vzdrži kakor vsaka elek-trična žarnica le gotovo delovno dobo. Obi-čajno se more preiskati z eno žarnico 2000 krat. Ako preiščemo vsak teden samo 50 bolnikov, moramo v enem letu v najboljšem slučaju nabaviti novo žarnico, ki pa stane okrog 6000 Din. Vse to naj ljudstvo upo-števa, zlasti pa naši občinski odbori, ko prav sedaj določujejo podporo za vzdrževa-nje dispanzerja.

Drugo kar moramo pojasniti je vprašanje, zakaj bo zaščitna sestra obiskovala družine. Jetika je pač taka bolezen, da se ne da zdraviti samo z zdravljenjem, pač pa je zdrav-ljenje in pa preprečenje bolezni največkrat možno le, če je odstranjen vzrok bolezni, to pa more biti najrazličnejše: ali revščina, nesnažnost, vlažno in premalo stanovanje, nevednost itd. Ako hočemo preprečiti bo-lezen, moramo zato dobro poznati življenj-ske okoliščine ogrožencev ozir. bolnikov. To pa se more zgoditi le tako, da sestra obišče varovanca v njegovem domu, da spo-zna v koliko bo zdravljenje imelo uspeh, saj se more zgoditi, da varovanec ali bol-nik z napačnim ravnanjem pokvari ves trud zdravnika. Potrebno pa je tudi, da družina, ki je po jetiki ogrožena, dobiva stalno nasvete ter pomoč, da se more ubraniti je-tike. In še eno veliko prednost imajo hišni obiski sestre. Pri takih obiskih se more v vseh zadevah mirno in zaupno pogovoriti. Sestra mora namreč o razmerah in stanju posameznega bolnika in družine držati po-polno tajnost. Sestra je prava prijateljica vsake družine, zato naj jo povsod sprejema-jo kot dobrodošlo in ji tudi popolnoma za-upajo.

Svečana otvoritev dispanzerja bo v nede-ljo 1. marca ob 11. uri popoldan. Ob tej priliki bodo dispanzerske prostore in na-prave blagoslovili kamniški dekan gospod Matej Rihtar. K tej slavnosti vljudno vabi-mo prebivalstvo tudi izven Kamnika: V so-boto zvečer bo v dvorani Narodne čitalnice otvoritvena predstava. V nedeljo popoldne pa bo v dvorani Kamniškega doma slav-nostna akademija, kjer pojejo pevci, dru-štva »Solidarnost« mladina, če bo pa le mo-gel, pa pride gostovati tudi operni pevec Gostič iz Ljubljane. Dramatični odsek dru-štva »Kamnik« pa bo uprizoril drugo de-žanje Cankarjeve drame: Jakob Ruda. K tem prireditvam vljudno vabimo, saj je do-hodek namenjen za kritje stroškov dispan-zerja.

Povdariti moramo, da je protituberkuloz-no delo strogo humanitarnega značaja, brez političnega obeležja, kakor tudi svetovno nazornega. Pri protituberkulozni ligi ne de-luje nobena oseba, ki zavzema kakršno koli mesto v politiki.